

Veiligheid en gezondheidsbeleid BSO de Berkenboom

Versie 8, maart 2023

Hoe werken wij binnen BSO de Berkenboom met het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid?

Voor u ligt het document hoe wij intern werken met de veiligheid en gezondheid binnen BSO de Berkenboom. In de wandelgangen noemen wij het ook wel de RIE (risico-inventarisatie en evaluatie.) Per doordeweekse middag krijgen wij de zorg van een flink aantal kinderen toevertrouwd. Wij als pedagogisch medewerksters en directie, hebben daarin een grote verantwoordelijkheid naar de kinderen toe en naar u als ouder.

Kinderen moeten veilig worden opgevangen en de risico's die er zijn worden onder de loep genomen. Er zijn grote risico's en kleine risico's. In het volgende document schetsen wij hoe wij hier mee omgaan en verwijzen we naar de juiste documenten.

Een V&G (veiligheid en gezondheids) beleid is een levend document en maakt deel uit van een continue, cyclisch proces. Aan ons de taak om dit beleid te implementeren binnen het team én te zorgen dat het actueel blijft. PM-ers dienen op de hoogte te zijn van het actuele beleid, dit is voor hen terug te vinden in de I-pad en wordt tijdens de teamvergaderingen besproken. Ook stagiaires moeten op de hoogte zijn van het veiligheids en gezondheidsbeleid, zij krijgen een apart stage document overhandigd bij het starten van hun periode (zie stageprotocol). Naast het team en de stagiaires wordt ook de oudercommissie op de hoogte gebracht en is dit ook een item op de agenda. Ouders kunnen te alle tijden vragen of ze de documenten mogen inzien. We geven ook altijd aan in de nieuwsbrief wanneer we, in welke periode, we aan de slag gaan met de RIE, wanneer er bijscholing is voor EHBO etc etc.

Het V&G beleid bestaat uit meerdere onderdelen:

- Een lijst (RIE lijst) met daarin beschreven wat de risico's zijn en hoe we daar mee omgaan.
- Protocollen waarnaar verwezen wordt in de RIE lijst
- Schema lijsten waarop staat aangegeven wanneer standaard zaken moeten worden gecontroleerd
- Actielijsten n.a.v. inventarisatie
- Notulen van vergaderingen waarin het beleid wordt besproken en wordt gecontroleerd of het waar nodig is, is aangepast.

Elk jaar in april maakt het team van de eigen groep een analyse van de risico's op de groep. Zijn deze nog actueel, zijn er nieuwe risico's bijgekomen, zijn alle protocollen nog actueel etc. Tijdens de vergadering in april/ mei staat dit onderwerp vast op de agenda, net als o.a. de meldcode, grensoverschrijdend gedrag en kind bespreking. Er wordt besproken wat het risico is, dient dit op de groep aangepast te worden, hoe urgent is het, wie voert het uit én, wanneer is de controle. Kortom er komt een actielijst. Het team draagt zorg voor de groepen en tuin, de directie draagt zorg voor de openbare ruimtes. Op deze manier is het een mooi samenspel en zijn de taken verdeeld.

In november staat de RIE, gezondheid en veiligheidsbeleid weer standaard op de agenda. De actieijst wordt gecheckt, gecontroleerd en besproken. Is alles in orde dan wordt dit item afgevinkt.

Dit is een jaarlijks terugkerend proces. Is er eerder iets aan de orde dan zullen we dit ter plekke oplossen, bijvoorbeeld strippen bij de deuren, een stoeltje wat stuk is etc.

Voorbeelden:

Wat verstaan we onder grote risico's en wat verstaan we onder kleine risico's op onze locatie. Zaken die er niet toe doen hebben we niet opgenomen in de RIE. U kunt hierbij denken aan trappen (niet aanwezig).

Risico's die er toe doen, onderscheiden we in groot en klein en hoe we dit proberen te voorkomen. In de RIE lijst staan verschillende kopjes boven de kolommen. We onderscheiden de risico's en de gevolgen door codes, bijvoorbeeld:

- A - kans is groot dat het kan gebeuren
- B - kans is klein dat dit zal gebeuren
- 1 - als het gebeurd is het letsel groot
- 2 - als het gebeurd is het letsel klein

U kunt zich wellicht voorstellen dat struikelen over eigen benen een A is maar, dat het afhankelijk is hoe het kind terecht komt, het 1 of 2 is. Een code kan er dan ook zo uitzien

A 1-2. Dan beschrijven we in het protocol hoe wij door bepaalde geïmplementeerde werkwijze, de risico's proberen te beperken.

Mocht een kind vervelend vallen, wordt er altijd een ongevallen registratieformulier ingevuld. Dit bespreken we ook met de ouders/verzorgers en ze ondertekenen dit formulier. Op deze manier kunnen we ook evalueren hoe dit heeft kunnen gebeuren en hoe we dit voortaan kunnen proberen te voorkomen.

Verder wordt er overal verwezen naar protocollen, deze worden ook altijd besproken met de oudercommissie. De protocollen zijn opgeslagen in KOVnet. Ouders mogen deze altijd inzien.

Dan de Rie zelf. Die is onderverdeeld in kolommen:

- soort ongeval / risico
- urgentie code
- plan van aanpak
- verantwoordelijke uitvoer of implementatie
- streefdatum gereed
- gereed
- check.

Een voorbeeld van de RIE lijst:

Soort ongeval: Kind struikelt over losliggend speelgoed

Urgentiecode: A1-2

Plan van aanpak: leidsters dragen zorg dat de speelruimte vrij is van obstakels en zorgen ervoor dat er speelruimte wordt vrijgemaakt. Dit is opgenomen in het protocol.

Verantwoordelijke uitvoer/implementatie: Directie implementeert en leidsters voeren uit

Checkdatum gereed: tijdens teamvergaderingen wordt dit besproken of er nog zo gewerkt wordt en of het nog klopt in het protocol

Gereed: mei

Check: Mei tijdens teamvergadering

Nu is het niet zo dat we alles alleen in mei en november checken. Er wordt gespeeld binnen de BSO, speelgoed en meubilair kan stuk of versleten zijn. Daarom hebben we naast de RIE en protocollen check, ook de zogeheten 'schema lijsten'. We hebben met elkaar de afspraak om door het jaar heen controles te houden op bijvoorbeeld meubilair (bedden, speelkeukens, stoelen etc), hier wordt ook in de protocollen naar verwezen. Om een voorbeeld te geven:

Schema Risico-inventarisatie- actielijsten groep

Controle op:	Hoe vaak?	Jan	April	Juli	Oktober
Stopcontacten	4 x per jaar	x	x		
Muur oneffenheden	4 x per jaar	x	x		
vloer	2 x per jaar	x			
Meubilair	2 x per jaar	x			
keukentje	1 x per jaar			x	
Vingerstrips deur	4 x per jaar	x	x		

Is er in de tussentijd, bijvoorbeeld in januari, geconstateerd dat er een hek niet goed sluit, of een ander mankement dat snel moet worden opgelost, wordt dit genoteerd op de actielijst en aan de directie gegeven. Deze actielijst is ook onderdeel op de teamvergadering in mei en november.

Wat zijn de grootste risico's op onze locatie

BSO de Berkenboom ligt aan een straat en verderop is er een grote vijver. Een groot risico zou kunnen zijn dat een kind bij ophalen oversteekt zonder uit te kijken, of dat er een kind ongezien naar de vijver loopt en er invalt. Dit is een van de voorbeelden die we ons stellen bij grote risico's voor onze locatie, je wilt er eigenlijk niet aan denken maar wat als het gebeurt en hoe kun je dit proberen te voorkomen.

De grootste risico's op een rij- omgeving en buitenspeelplaats:

- Weglopen en de straat op lopen (staat beschreven in RIE en in het protocol vermissing).
- Weglopen en naar de vijver (staat beschreven in Rie en in protocol vermissing).
- Over hek heen klimmen en weglopen (staat beschreven in RIE en in de leefregels).
- Vallen en uitglijden (staat beschreven in RIE en in het pleinbeleid).
- Meegaan met onbekenden (staat beschreven in Rie en in het protocol vermissing).
- Speeltoestellen (staat beschreven in het pleinbeleid).
- Ongevallen en weglopen ten tijde van een activiteit buiten de BSO (zie RIE, protocol uitstapjes en protocol vermissing)

En daarnaast de grote risico's op de groep

- verslikking
- verstikking
- ernstig vallen
- ernstig ziek worden (ziektebeleid)
- speelgoed, kraaltjes doorslikken
- kleine batterijen doorslikken (rondjes)
- verbranden
- snijden aan iets scherp
- Grensoverschrijdend gedrag van een collega
- Grensoverschrijdend gedrag door onbekende personen binnen school
- Grensoverschrijdend gedrag door stagiaire of externe partijen
- Grensoverschrijdend gedrag onder kinderen leeftijd 4-6 en 7-12 jaar

Hoe wij met deze grote risico's omgaan kunt u terugvinden in het gezondheidsprotocol, de Rie, protocol leefruimte en protocol grensoverschrijdend gedrag van een collega.

Grote risico's in de gymzaal

- Ongezien in wandrek klimmen en vallen (staat beschreven in Rie en in het gymzaal protocol).
- Rennen en uitglijden (staat beschreven in Rie en in het gymzaal protocol).

Al deze items zijn onder de loep genomen, besproken met team en oudercommissie, geïnventariseerd en ook opgenomen in de RIE en protocollen.

Scholing

Omdat je als kinderopvang organisatie te maken hebt met grote risico's is het van belang dat medewerkers beschikken over de juiste kennis bijvoorbeeld in geval van verstikking of ernstig vallen. Daarom hebben alle medewerkers binnen een Dribbel-BSO een EHBO certificaat en gaan ze elk jaar op herhaling. Wij hebben het geregistreerde certificaat van: *Acute zorg bij kinderen NIKTA*.

Ook is er elke dag op alle locaties iemand aanwezig met een BHV certificaat. Op dagen dat dit niet het geval is, is er een achterwacht met een BHV certificaat op maximaal 10 minuten geregeld. Deze is bij allen bekend.

Ook hebben de kinderen op school verwachte en onverwachte brandoefeningen.

Kleine risico's, of ingecalculeerde risico's kunnen zijn

- struikelen
- botsen
- vallen
- vinger tussen de deur
- niet ingeënte kinderen

Risico's die er niet zijn benoemen we niet, door glas heen vallen bijvoorbeeld. Dit is allemaal dik veiligheidsglas, een trap hebben we ook niet en zo zijn we het rijtje afgegaan. De kleine risico's staan beschreven in de RIE en protocollen.

Gezondheidsrisico's binnen de BSO

Waar veel kinderen (en leidsters) samen zijn is het van groot belang om de gezondheidsrisico's in kaart te brengen.

We zijn verantwoordelijk voor een schone en hygiënische omgeving.

Om dit werkbaar te maken én de controle hierop uit te oefenen hebben we dit net als hierboven, beschreven in de schema's van de RIE en protocollen. Ook dit wordt besproken tijdens de teamvergaderingen in mei en november.

Wat zijn dit voor protocollen? Hoe werken we hier mee?

Voorbeeld van de protocollen en beleid waar we mee werken:

Voedingsbeleid:

handen was protocol

intern protocol maaltijden bereiden

werkinstructie maaltijd bereiding

checklist koelkast temperatuur

Binnen de BSO hangt op de toiletten het 'handenwas' protocol. Stagiaires of invalcollega's worden geattendeerd op deze werkwijze. Zoals al genoemd krijgen de stagiaires bij aanvang een stageprotocol overhandigd. Inval collega's wordt verwezen naar de kwaliteiten map op de groep. Wat betreft de schoonmaak, ook dit zult u terugvinden in de protocollen van de groep en schema RIE lijsten.

Elke groep heeft een schema hangen wanneer wat moeten worden schoongemaakt.

Denkt u aan o.a. speelgoed, koelkast, vriezer, meubilair etc. Er is 3x per week een schoonmaakster die aan het eind van de dag de groepen stofzuigt en dweilt. De andere dagen zorgen de pm'ers zelf voor een schone vloer. Iedere dag worden de toiletten schoongemaakt door de schoonmaker van school. Indien nodig maken de pm'ers de toiletten tussentijds extra schoon.

Hoe gaat de Berkenboom om met ziekte, ziekte kiemen, besmetting en hygiëne?

Het kan soms snel gaan, een griep epidemie, waterpokken, hoge koorts, corona, krentenbaard, mond, voet en hand ziekte. Dit hebben we ook allemaal omschreven in onze RIE en in protocollen zoals het ziektebeleid. In de protocollen wordt ook verwezen naar andere protocollen, deze zijn ook op de

website als voorbeeld geplaatst. Mochten er meerdere gevallen van waterpokken zijn of iets anders, worden ouders altijd geïnformeerd via de deuren van school of via de nieuwsbrief.

Bij griep, buikgriep (spugen en diarree) en hoge koorts worden ouders gevraagd om hun kind thuis te houden of op te halen. Bij corona volgen we de beslisboom van BOINK en AJN. Bij waterpokken, mond- voet- en handziekte en krentenbaard, volgen we het protocol wat school hanteert. Het zou gek zijn als ze op school wel mogen komen en niet op de BSO. Uiteraard is dit eerst besproken met de oudercommissie. Ouders kunnen ons ook altijd om advies vragen. Wij zijn geen artsen of verpleegkundigen maar kunnen wel informatie geven over het ziektebeeld en eventueel adviseren en/of doorverwijzen. Bij een uitbraak van bijvoorbeeld corona, hand, voet en mond ziekte, of waterpokken, kan de GGD om advies worden gevraagd over de te nemen maatregel.

Wat doen wij als er een virus rond waait:

- Ouders en collega's informeren
- Extra handhygiëne voor pm'ers en kinderen
- Speelgoed wordt gehalveerd en omgewisseld gedurende de week om dit gericht te kunnen schoonmaken
- Extra schoonmaak van tablet, telefoon, deurknoppen, overige handvatten, toilet, magnetron en meubilair (zogenoeten hotspots)
- Extra ventileren

Daarnaast hebben wij uitgebreid beschreven hoe te handelen bij schaafwondjes, pus en bloed uit wondjes, bijtonden van kinderen en ander letsel.

Dit kunt u allemaal teruglezen in de protocollen en de RIE.

Achterwacht

BSO de Berkenboom is gevestigd binnen de Berkenschool. Als de leidster-kindratio het toelaat dat er één leidster werkzaam is op de groep dan is er een achterwacht regeling getroffen met KDV Dribbel die op vijf minuten afstand gevestigd is. Bij directe calamiteiten kan de achterwacht regeling met de school geregeld worden. Deze personen zijn ingeschreven in het personenregister en zijn gekoppeld aan kinderopvang Dribbel.

Rookvrije BSO

BSO de Berkenboom is een rookvrije peuteropvang. We hebben met elkaar afgesproken dat er zowel binnen als rondom de BSO niet gerookt wordt.

Hoe om te gaan met derdehands rook;

Wat is derdehands rook? Dat zijn rookresten die bijvoorbeeld achterblijven op handen, haren, kleren, tapijt en gordijnen. Er zitten schadelijke stoffen in deze rookneerslag zoals nicotine. Met PM'ers die roken hebben we het volgende afgesproken: PM'ers die gerookt hebben voor start, wassen hun gezicht en handen voordat ze de groep opgaan.

Grensoverschrijdend gedrag van een collega, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, overige volwassenen en kinderen

Wat verstaan we onder grensoverschrijdend gedrag?

Ongewenste omgangsvormen kunnen op verschillende manieren voorkomen, verbaal, fysiek (lichamelijk) of non-verbaal. Dit gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, degene die hiermee wordt geconfronteerd ervaart het in ieder geval als ongewenst en onaangenaam.

We hopen dit binnen Kinderopvang Dribbel natuurlijk nooit mee te maken, maar voor de volledigheid is het wel belangrijk aandacht te schenken aan de mogelijkheid dat een medewerker ongewenst gedrag kan vertonen. Vandaar dit protocol. Dit protocol is nauw verbonden met het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Voor de duidelijkheid: dit protocol is apart opgeschreven om te voorkomen dat het protocol kindermishandeling en huiselijk geweld zo groot wordt dat het opzoeken van de richtlijnen wordt bemoeilijkt.

Dit protocol geeft handvatten hoe we binnen Dribbel omgaan met (een vermoeden van) ongewenste omgangsvormen en in het bijzonder seksueel misbruik door medewerkers van Dribbel. Het is belangrijk dat we in een dergelijk emotioneel moeilijke situatie zorgvuldig met alle betrokkenen om blijven gaan. Bovendien biedt dit protocol achtergrondinformatie en tips.

Een melding over ongewenste omgangsvormen is meestal plotseling. Het gaat gepaard met veel emoties. En er zal gehandeld moeten worden. De medewerker om wie het gaat zal, of de melding nu terecht is of niet, met gevoelens van frustratie, boosheid en schaamte kampen. Collega's voelen zich vaak boos, schuldig, machteloos of kunnen het niet geloven. De vraag schuldig/ onschuldig dringt zich op en kan tot twee kampen leiden zowel binnen ons team als tussen de ouder(s) en kinderen.

De gevolgen van ongewenste omgangsvormen kunnen heel groot zijn. Het kan negatieve gevolgen voor iemands zelfbeeld en zelfvertrouwen hebben en het vertrouwen in anderen kan worden geschaad. Wanneer zich een geval van ongewenste omgangsvormen voordoet, is het belangrijk dat het slachtoffer zijn verhaal kwijt kan. Slachtoffers vinden het vaak moeilijk hun verhaal te vertellen. Angst niet geloofd te worden en angst voor represailles spelen daarbij een rol.

Binnen Dribbel wordt er veel aandacht besteed aan de meldcode en grensoverschrijdend gedrag van een collega. Onlangs zijn nieuwe medewerksters die op dit moment werkzaam zijn binnen Dribbel op cursus "grensoverschrijdend gedrag van een collega" geweest. Collega's die al eerder een training hebben gevolgd hebben de herhalingstraining gevolgd.

Tijdens teamvergaderingen staat dit item altijd op de agenda om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken. Kinderopvang Dribbel heeft twee aandacht functionarissen die bij allen bekend zijn, deze gaan ook regelmatig op bijscholing. Bij de rest van het team staat elke twee jaar herscholing gepland. Dit kan een externe partij zijn of een zelfontwikkelde pubquiz.

Grensoverschrijdend gedrag van een collega voorkomen.

- Zoals hierboven beschreven, is dit onderwerp regelmatig een agenda punt tijdens teamvergaderingen.
- Elke pedagogische medewerkster binnen Dribbel, inclusief de directie, stagiaires, staan ingeschreven in het personenregister.

Dit is wellicht niet waterdicht maar wel al stap 1.

Hoe verder:

- De Meldcode Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag wordt nageleefd;
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is. Hier zit wel verschil in. Op bijvoorbeeld babygroepen zullen kinderen niet zo snel grensoverschrijdend gedrag vertonen, althans niet bewust. Ze zijn erg jong. De leidster zal zorgdragen door middel van sturing wat wel en niet gepast is. Op de peutergroep gaan kinderen meer ontdekken en zijn ze nieuwsgierig, dat mag ook en hoort bij de ontwikkeling van het kind. We leren ze aan, door middel van normen en waarden te bespreken, wat wel en niet gepast is. Een afspraak is; we komen niet aan elkaar, trekken niet onverwacht broek of rok naar beneden. Gaan geen handelingen verrichten waaronder een ander kindje zich niet veilig voelt, bijvoorbeeld betasten op intieme plaatsen, maar ook plagen/pesten (mondeling of lichamelijk), uitsluiten van een kindje etc.;
- We leren de kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is. Een voorbeeld is dat we ze aanleren te zeggen; 'stop hou op, dit wil ik niet'. Naar andere kinderen toe maar ook naar de leidsters toe;
- Stagiaires en inval collega's worden op de hoogte gebracht over het feit dat we werken met de meldcode en wat dit inhoudt. Dit is een onderdeel van het inwerkprogramma.
- Onbekende personen binnen BSO de Lange Tak worden niet zomaar binnengelaten, het kan zijn dat de verwarmingsmonteur komt of iemand anders die snel in- en uitgaat. Dan is er altijd begeleiding van een PM-er of ander vast personeel. Andere personen die niet werkzaam zijn bij Kinderopvang Dribbel maar wel regelmatig

binnen de BSO aanwezig zijn, staan geregistreerd in het personenregister en zijn gekoppeld aan Dribbel. Zoals bijvoorbeeld, de gymdocent, de yoga juf, de schilder etc.;

- Directie: onze directie bestaat uit Liesbeth en Wout Warmerdam (eigenaar) en Monique Oosterbeek. Liesbeth is gediplomeerd (PW, Pedagogiek en Pedagogisch Coach) en staat regelmatig op de groep. Monique is ook gediplomeerd (MWD en pedagogisch coach). Ook voor hen gelden deze gemaakte afspraken. Wout is niet gediplomeerd en zal dan ook nooit op de groep staan als PM'er, en zal geen kinderen helpen op het toilet of verschonen of alleen staan op de groep. Hier is iedereen van op de hoogte;
- Kinderopvang Dribbel heeft een preventiemedewerker/vertrouwenspersoon die bij allen bekend is;
- Medewerkers spreken elkaar of inval collega's/stagiaires aan als ze merken dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag of schakelen de vertrouwenspersoon in voor advies;
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als er tussen kinderen grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt;
- Medewerkers kennen de meldcode en passen deze toe bij een vermoeden van kindermishandeling;
- Onze aandacht functionaris blijft ook op de hoogte d.m.v. bijeenkomsten. (LVAK 23-4-19 jl.)

Heeft u naar aanleiding van dit document nog vragen, schiet ons gerust even aan.